

6. Уильямсон О. И. Экономические институты капитализма: фирмы, рынки, «отношенческая» контракция / Научное редактирование и вступительная статья В. С. Катькало; пер. с англ. Ю. Е. Благова, В. С. Катькало. Д. С. Славнова, Ю. В. Федотова, Н. Н. Цытович. — СПб.: Лениздат; CEV Press, 1996. — 702 с.

Г. В. Васильченко, канд. екон. наук, доцент кафедри управління галузевим та регіональним розвитком, Державний вищий навчальний заклад «Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу», вул. Шопена 1, ауд. 214, м. Івано-Франківськ, Україна, 76000 e-mail: galyna_vasylichenko@ukr.net

МЕТОДОЛОГІЯ ТА ПРАКТИКА СТРАТЕГІЙ МІСЦЕВОГО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Феномен явища «місцевий економічний розвиток» виник у наслідок процесів глобалізації, які стають головними чинниками в майбутньому розвитку світової економіки. Глобалізація передбачає розширення розмірів та форм міжнародних економічних зв'язків, відкриває доступ до великого капіталу та ресурсів, технологій та ринків, приводить до поглиблення взаємозалежності між територіями в різних країнах світу. Глобалізація створює нові можливості для зростання економіки та ефективності бізнесу, але не забезпечує рівність результатів для всіх однаково. Внаслідок високої мобільності ресурсів (особливо фінансових, інформаційних та людських) вона впливає на формування потужних потоків ресурсів, що легко перетікають з однієї території в іншу, впливаючи позитивно на розвиток у місцях локалізації і, тим самим, поглиблюючи диспропорції в розвитку територій. Сили розпорощення та сили концентрації діють у світовій економіці одночасно, тому глобалізація і локалізація діють одночасно і мають синхронну дію. Зміст та напрямки цих сил здатні змінюватись в часі залежно від сприятливості ділового клімату, лібералізації ринку, науково технічного прогресу, економічної політики та очікуваних перспектив у тій чи іншій місцевості.

Функція будь якого економічного простору не залишається незмінною. Протягом останніх років темпи та обсяги її динамізму збільшились. Привабливість території, як місця розташування певного виду господарської діяльності, зростає або знижується. Вона залежить від сприятливості ділового та підприємницького клімату,

що визначається правовими чинниками (регуляторні акти, дозвольні процедури, законодавство, безпека), технологічними (транспорт, дороги, виробництво, комунальна інфраструктура, зв'язок, телекомунікації, дослідження, наука), комерційними (мережі збуту, індивідуалізація, реагування, розташування, вартість), соціокультурними (ставлення, поведінка, традиції соціальні норми). Саме глобалізація послужила рушійною силою потоку прямих іноземних інвестицій БНК, які почали локалізувались у економічно вигідних місцевостях, що отримали статус конкурентоздатних територій. Загалом, території, окремі міста конкурують між собою на міжнародному ринку, опираючись на власні ресурси. і тут вони мають шанси на успіх тоді, коли їх діяльність є представлена стратегією місцевого економічного розвитку, направленою на залучення ресурсів взагалі і прямих іноземних інвестицій, зокрема.

В умовах глобальної ринкової економіки окремі населені пункти виступають як окремі ринки. Тому місцеві громади на базі людських, інтелектуальних, інституційних, інфраструктурних, фізичних та природних ресурсів місцевості повинні будувати самоокупну економічну систему [1, с. 51, 75]. Використовуючи існуючі ресурси, громади мусять створювати, «виховані ресурси» та «брендіві атракції», які нададуть їм можливість формувати позиціонувати себе по відношенню до інших і мати певні конкурентні переваги у залученні високопродуктивних іноземних інвестицій, які забезпечують, створення інноваційних підприємств, формування високої доданої вартості, експортне спрямування, навички професійного менеджменту, поліпшення інфраструктури, інтеграцію у світову економіку тощо. Території, що мають чітку позицію щодо прийому тих чи інших інвесторів, тобто власну Стратегію економічного розвитку (залучення інвестицій), саме такі результати і отримують.

Можливість розробляти власні стратегії місцевого економічного розвитку задекларована в нормативно правовому полі України. Дієвість таких стратегії розвитку територіальних громад у великій мірі залежить від способу її розробки. Автор виділяє п'ять методів розробки стратегічних планів економічного розвитку територій і найбільш ефективним серед них (висновок з досліджень автора) є метод довготривалого трипартнерства [2]. Зміст та порядок кроків поетапного прийняття рішень з розробки стратегічного плану представлений матрицею процесу і детально описаний автором у статті [3]. Вдало складений стратегічний план допомагає території досягнути конкурентних переваг.

Таким чином, стратегічне планування місцевого економічного розвитку, з цілями по залученню потужних інвестиційних ресурсів,

є складним інструментом впливу на економічне майбутнє громади. Воно потребує чіткого алгоритму та певного набору високоякісних ресурсів, політичної волі та знань місцевої влади, готовності та розуміння громади. При розробці стратегічного плану переглядаються існуючі умови, аналізуються сили, які впливають на місцеву економіку, розробляються конкретні заходи, яких треба вжити, щоб вплинути на місцеву економіку, збільшити ресурс місцевої громади і створити механізм його мультиплікаційного зростання.

Література

1. Блейклі Е. Дж. Планування місцевого економічного розвитку. Вид 2-е / Пер. з англ. — Львів. — 2002 — 416 с.
2. Васильченко Г. В. Теоретичні аспекти ефективних стратегій місцевого розвитку // Науковий вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту КНТЕУ. Чернівці: Книги—XXI, 2009. — Вип. III: Економічні науки. — С. 138—152.
3. Васильченко Г. В. Актуальні питання розробки стратегій місцевого розвитку // Моделювання регіональної економіки. Збірник наукових праць. Прикарпатський національний університет ім. Василя Стефаника. — Івано-Франківськ: Плай, 2009.—№ 3. (13). — С. 112—121.

О.В. Горняк, д-р екон. наук, проф., завідувач кафедри економічної теорії та історії економічної думки, Одеський національний університет імені І.І. Мечнікова, вул. Дворянська, 2, м. Одеса, Україна, 65082 e-mail: econom_teoriya@onu.edu.ua

ОСОБЛИВОСТІ АНАЛІЗУ МІКРОЕКОНОМІЧНИХ ПРОЦЕСІВ У ЕВОЛЮЦІЙНІЙ ТЕОРІЇ ЕКОНОМІЧНИХ ЗМІН

В сучасній економічній теорії такий напрямок як еволюційна теорія економічних змін займає особливе місце. Її ідеї спрямовані на те, щоб відмовитися від концепції загальної рівноваги, оскільки в умовах невизначеності рівновага встановлюється вкрай рідко, а точніше майже не встановлюється.

Головним об'єктом вивчення еволюційної теорії економічних змін є сукупність (популяція) фірм в конкурентному середовищі, яка визначається правилами поведінки кожної окремої фірми, правилами взаємодії фірм між собою, правилами появи нових фірм і правилами виходу з популяції. Еволюційна теорія використовує значну комп'ютерну підтримку. Без неї переваги еволюційної теорії не були б такими вагомими. Використання комп'ютерних моделей